

ที่ นศ 0017.1/ว 2375

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนราชดำเนิน นศ 80000

10 กรกฎาคม 2552

เรื่อง การแจ้งการตายและการออกหลักฐานการตาย

เรียน นายทะเบียน ทุกสำนักทะเบียน

อ้างถึง 1. พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ.2534 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551
2. กฎกระทรวงกำหนดให้คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎรและกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม พ.ศ. 2551
3. ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2535

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท 0309.1/ว 36 ลงวันที่ 19 มิถุนายน 2552
2. ตารางสรุปการจัดทำมรณบัตรตามกฎหมายและระเบียบว่าด้วยการทะเบียนราษฎร จำนวน 1 ฉบับ

ด้วยจังหวัดได้รับแจ้งจากสำนักทะเบียนกลางว่า ได้รับการสอบถามปัญหาและข้อหารือจำนวนมากจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนราษฎรของสำนักทะเบียนต่าง ๆ รวมถึงหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับสถานะบุคคล ประเด็นเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการรับแจ้งการตายและการออกมรณบัตรในกรณีต่าง ๆ โดยสำนักทะเบียนส่วนใหญ่มีความเข้าใจไม่ตรงกัน ทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงานไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกันและไม่ถูกต้องตามกฎหมาย อาทิ เรื่องการปฏิเสธการรับแจ้งการตายกรณีผู้ตายเป็นบุคคลที่อยู่ในศูนย์พักพิงผู้ลี้ภัยจากการสู้รบหรือเป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาต เรื่องการออกมรณบัตรให้กับผู้แจ้งการตายกรณีแจ้งตายโดยไม่พบศพซึ่งตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางฯ กำหนดให้ออกใบรับแจ้งการตายเท่านั้น รวมถึงการออกมรณบัตรโดยใช้แบบพิมพ์ผิดประเภทไม่ตรงกับสถานะบุคคลของผู้ตาย เช่น การออกมรณบัตรตามแบบ ท.ร.5 ให้กับผู้ตายที่เป็นคนต่างด้าวมีใบสำคัญถิ่นที่อยู่หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว เป็นต้น

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานทะเบียนราษฎรเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นไปด้วยความถูกต้องและชัดเจน จึงให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นถือปฏิบัติตามแนวทางหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท 0309.1/ว 36 ลงวันที่ 19 มิถุนายน 2552 เรื่อง การแจ้งการตายและการออกหลักฐานการตาย ที่ส่งมาพร้อมนี้

/จึงเรียนมา...

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป (ทั้งนี้ ให้สำนักทะเบียนดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยจาก www.pokkrongnakhon.com มุมหนังสือราชการ (จังหวัด) หน้าเว็บไซต์)

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุชาติ สุวรรณกาศ)
ปลัดจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

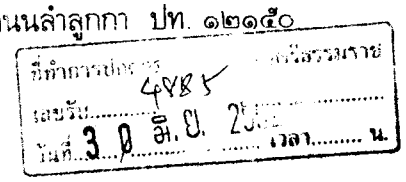
ที่ทำการปกครองจังหวัด
กลุ่มงานปกครอง
โทร./โทรสาร 0-7534-0738
www.pokkrongnakhon.com

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๓๖

สำนักทะเบียนกลาง

ถนนลำลูกกา ปท. ๑๒๑๕๐

๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง การแจ้งการตายและการออกหลักฐานการตาย

เรียน นายทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัด และนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง ๑. พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

๒. กฎกระทรวงกำหนดให้คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎรและกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม พ.ศ. ๒๕๕๑

๓. ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตารางสรุปการจัดทำมรณบัตรตามกฎหมายและระเบียบว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

ด้วยสำนักทะเบียนกลางได้รับการสอบถามปัญหาและข้อหารือจำนวนมากจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนราษฎรของสำนักทะเบียนต่างๆ รวมถึงหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับสถานะบุคคล ประเด็นเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการรับแจ้งการตายและการออกมรณบัตรในกรณีต่างๆ โดยสำนักทะเบียนส่วนใหญ่มีความเข้าใจไม่ตรงกัน ทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงานไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกันและไม่ถูกต้องตามกฎหมาย อาทิ เรื่องการปฏิเสธการรับแจ้งการตายกรณีผู้ตายเป็นบุคคลที่อยู่ในศูนย์พักพิงผู้ลี้ภัยจากการสู้รบหรือเป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาต เรื่องการออกมรณบัตรให้กับผู้แจ้งการตายกรณีแจ้งตายโดยไม่พบศพซึ่งตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางฯ กำหนดให้ออกใบรับแจ้งการตายเท่านั้น รวมถึงการออกมรณบัตรโดยใช้แบบพิมพ์ผิดประเภทไม่ตรงกับสถานะบุคคลของผู้ตาย เช่น การออกมรณบัตรตามแบบ ท.ร.๕ ให้กับผู้ตายที่เป็นคนต่างด้าวมีใบสำคัญถิ่นที่อยู่หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว เป็นต้น

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานทะเบียนราษฎรเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นไปด้วยความถูกต้องและชัดเจน จึงขอให้สำนักทะเบียนจังหวัดและสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานครแจ้งซักซ้อมความเข้าใจให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่งในพื้นที่รับผิดชอบถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. การรับแจ้งการตาย พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๑ กำหนดว่าเมื่อมีคนตายให้แจ้งการตายต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้ง โดยถ้าเป็นการตายในบ้านให้เจ้าบ้านเป็นผู้แจ้งการตาย เว้นแต่กรณีไม่มีเจ้าบ้านให้ผู้พบศพเป็นผู้แจ้ง แต่ถ้าเป็นการตายนอกบ้านให้บุคคลที่ไปกับผู้ตายหรือผู้พบศพ

/ เป็นผู้แจ้ง...

เป็นผู้แจ้งการตาย ประกอบกับกฎกระทรวงกำหนดให้คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎร และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๓ กำหนดว่าเมื่อมีคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยตาย ให้บุคคลตามมาตรา ๒๑ แจ้งการตาย โดยกฎกระทรวงฉบับนี้กำหนดนิยามของคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยหมายความรวมถึงคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองด้วย ดังนั้น **เมื่อมีการแจ้งการตายไม่ว่าผู้ตายหรือศพที่พบจะเป็นคนไทยหรือคนต่างด้าวประเภทใดก็ตาม** เช่น คนต่างด้าวที่มีชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓) เลขประจำตัวประชาชนหลักแรกเป็นเลข ๖ หรือเลข ๗ หรือคนต่างด้าวที่มีชื่อในทะเบียนประวัติ (ท.ร.๓๘) เลขประจำตัวประชาชนสองหลักแรกเป็นเลข ๐๐ หรือคนที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนมีชื่อในทะเบียนประวัติ (ท.ร.๓๘ ก) เลขประจำตัวประชาชนหลักแรกเป็นเลข ๐ หรือคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่มีชื่อในเอกสารการทะเบียนราษฎร เป็นต้น **ถ้าการตายของผู้นั้นเกิดขึ้นในราชอาณาจักรไทยนายทะเบียนจะต้องรับแจ้งการตาย** โดยถ้าสถานที่ตายหรือพบศพอยู่ในเขตท้องที่ที่มีผู้ใหญ่บ้าน ผู้มีหน้าที่แจ้งการตายสามารถแจ้งต่อผู้ใหญ่บ้านในฐานะเป็นนายทะเบียนผู้รับแจ้งประจำหมู่บ้าน เมื่อได้รับใบรับแจ้งการตายตามแบบ ท.ร.๔ ตอนหน้าแล้วจึงนำเอกสารดังกล่าวพร้อมหลักฐานไปแจ้งต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นเพื่อขอหลักฐานมรณบัตร หรือผู้มีหน้าที่แจ้งจะแจ้งการตายต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น ณ สำนักทะเบียนที่มีการตายหรือพบศพโดยตรงก็ได้

๒. การออกหลักฐานการตาย เนื่องจากระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการรับแจ้งการตายและการออกหลักฐานการตายแยกตามลักษณะการตายและข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น เช่น การแจ้งการตายซึ่งเป็นการตายในบ้านและทราบว่าคนตายเป็นใครตามระเบียบฯ ข้อ ๖๑ และข้อ ๖๒ กำหนดให้นายทะเบียนออกมรณบัตรให้กับผู้แจ้ง หรือการแจ้งการตายโดยไม่ทราบว่าผู้ตายเป็นใครตามระเบียบฯ ข้อ ๖๕ หรือการแจ้งการตายโดยเชื่อว่ามีการตายแต่ไม่พบศพตามระเบียบฯ ข้อ ๖๖ กำหนดให้นายทะเบียนออกหลักฐานใบรับแจ้งการตาย (ท.ร.๔ ตอนหน้า) ให้กับผู้แจ้ง หรือการแจ้งการตายกรณีตายผิดธรรมชาติตามระเบียบฯ ข้อ ๖๘ กำหนดให้นายทะเบียนออกใบรับแจ้งการตายแล้วจะต้องแจ้งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เมื่อได้รับแจ้งผลการชันสูตรศพจึงออกมรณบัตรให้กับผู้แจ้ง เป็นต้น ซึ่งตามระเบียบดังกล่าวพอสรุปได้ว่าถ้าการแจ้งการตายของผู้ตายรายใดเป็นการแจ้งตายโดยไม่พบศพหรือไม่ทราบว่าผู้ตายเป็นใคร นายทะเบียนจะออกหลักฐานใบรับแจ้งการตายตามแบบ ท.ร.๔ ตอนหน้า ให้กับผู้แจ้งเท่านั้นโดยไม่ต้องออกมรณบัตรจนกว่าจะพบศพหรือทราบว่าผู้ตายเป็นใคร จึงขอให้นายทะเบียนศึกษาระเบียบและปฏิบัติให้ถูกต้อง

สำหรับแบบพิมพ์มรณบัตรที่นายทะเบียนจะออกให้ผู้แจ้งการตายนั้น จะต้องสอดคล้องกับสถานะบุคคลของผู้ตาย เช่น ถ้าผู้ตายเป็นคนไทยหรือคนต่างด้าวที่มีถิ่นที่อยู่ถาวรในราชอาณาจักรไทยมีชื่อในทะเบียนบ้าน ท.ร.๑๔ จะต้องออกมรณบัตรตามแบบ ท.ร.๔ ถ้าอ้างว่าผู้ตายเป็นคนไทยแต่ไม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน

/ และไม่มี...

และไม่มีเลขประจำตัวประชาชน แต่มีเอกสารหลักฐานที่ระบุว่าผู้ตายเป็นคนสัญชาติไทย เช่น เอกสารทะเบียนราษฎรหรือบัตรประจำตัวประชาชนฉบับที่ไม่มีเลขประจำตัวประชาชน ทะเบียนทหาร (ส.ด.๙) หนังสือเดินทาง หลักฐานการศึกษา เป็นต้น จะต้องออกมรณบัตรตามแบบ ท.ร.๔ โดยไม่ต้องกรอกเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักของผู้ตาย แต่ถ้าอ้างว่าผู้ตายเป็นคนไทยและไม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน ไม่มีเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก และไม่มีหลักฐานเอกสารใดเลยที่สามารถอ้างอิงสัญชาติของผู้ตายได้ จะต้องออกมรณบัตรตามแบบ ท.ร.๐๔๑ กรณีบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนโดยไม่ต้องกรอกเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก เป็นต้น รายละเอียดปรากฏตามตารางสรุปการจัดทำมรณบัตรตามกฎหมายและระเบียบว่าด้วยการทะเบียนราษฎรที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวงศ์ศักดิ์ สวัสดิ์พาณิชย์)
ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนการทะเบียนราษฎร
โทร ๐-๒๗๙๑-๗๓๑๓-๖

ตารางสรุปการออกมรณบัตรตามกฎหมายและระเบียบว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

สถานะบุคคลของผู้ตาย	หลักฐานของผู้ตาย	ประเภทของมรณบัตรที่ออกให้ผู้แจ้งตาย	หมายเหตุ
1. คนไทย มีเลข 13 หลักขึ้นต้นด้วยเลข 1,2,3,4,5 หรือ 8	- ทะเบียนบ้าน ท.ร.14/บัตรฯ	มรณบัตร ท.ร.4	-ระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕
2. อ้างว่าเป็นคนไทย ไม่มีเลข 13 หลัก แต่มีเอกสารอื่นที่สามารถอ้างอิงสัญชาติ	- เอกสารราชการที่ระบุว่าเป็นคนไทย เช่น เอกสารทะเบียนราษฎร ส.ค.9 หลักฐานการศึกษา หนังสือเดินทาง เป็นต้น	มรณบัตร ท.ร.4	-ไม่ต้องลงเลข 13 หลักของผู้ตาย
3. อ้างว่าคนไทย แต่ไม่มีเลข 13 หลักและไม่มีเอกสารอื่นใด	- ไม่มีหลักฐาน	มรณบัตร ท.ร.051	-ไม่ต้องลงเลข 13 หลักของผู้ตาย
4. คนต่างด้าว เลข 13 หลักขึ้นต้นด้วยเลข 3,4,5, หรือ 8	- ทะเบียนบ้าน ท.ร.14	มรณบัตร ท.ร.4	
5. คนต่างด้าว เลข 13 หลักขึ้นต้นด้วยเลข 6 หรือ 7	- ทะเบียนบ้าน ท.ร.13/บัตร	มรณบัตร ท.ร.5	
6. คนต่างด้าว เลข 13 หลักขึ้นต้นด้วยเลข 00	- ท.ร.38/1 /บัตรประจำตัว	มรณบัตร ท.ร.05	-ระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๔๗
7. คนที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน เลข 13 หลักเป็นเลข 0	- ท.ร.38 ข /บัตรประจำตัว	มรณบัตร ท.ร.051	-ระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๔๘
8. คนต่างด้าวที่มีถิ่นที่อยู่ถาวร ไม่มีเลข 13 หลัก แต่มีเอกสารอ้างอิง	- ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ หรือ ใบสำคัญประจำตัว	มรณบัตร ท.ร.4	-ไม่ต้องลงเลข 13 หลักของผู้ตาย
9. คนต่างด้าวที่เป็นชนกลุ่มน้อย เคยได้รับการสำรวจ ไม่มีเลข 13 หลัก แต่มีเอกสารอ้างอิง	- ทะเบียนประวัติ/ บัตรประจำตัวรุ่นเก่า	มรณบัตร ท.ร.5	-ไม่ต้องลงเลข 13 หลักของผู้ตาย
10. คนต่างด้าวที่ไม่มีเลข 13 หลักและไม่มีเอกสารอื่นใด รวมถึงคนต่างด้าวที่เข้ามาในประเทศโดยไม่ได้รับอนุญาต	- ไม่มีหลักฐาน	มรณบัตร ท.ร.051	-ไม่ต้องลงเลข 13 หลักของผู้ตาย

ส่วนการทะเบียนราษฎร